

TVIRTINU
Saugos ir prevencijos departamento
vadovas Andrius Varnelis

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IŠVADA

2024 m. rugsėjo 26 d. Nr. TPT-2024/11
Vilnius

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas buvo atliktas akcinės bendrovės Lietuvos pašto (toliau – Bendrovė) reklamos ir reprezentacinėms išlaidoms skirtų lėšų naudojimo veiklos srityje. Tikslas – antikorupcinių požiūriu įvertinti Reklamos ir reprezentacinėms išlaidoms skirtų lėšų naudojimo tvarkos aprašo projekte (toliau – Projektas) nustatytų korupcinių rizikų valdymo priemonių pakankamumą. KPT atliktas Bendrovės iniciatyva.
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Saugos ir prevencijos departamento Prevencijos ir tyrimų skyriaus ekspertė Asta Vaičiūnienė
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas	Gavus Saugos ir prevencijos departamento Prevencijos ir tyrimų grupės vadovės pavedimą dėl naujai rengiamo teisės akto projekto, 2024 m. gegužės 28 d. pradėtas KPT vertinimas, kuris baigtas 2024 m. birželio 13 d. 2024 m. birželio 17 d. Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu Nr. T/82 patvirtintas Reklamos ir reprezentacinėms išlaidoms skirtų lėšų naudojimo tvarkos aprašas. KPT nustatymo išvada surašyta po Projekto atnaujinimo /pakoregavimo ir Reklamos ir reprezentacinėms išlaidoms skirtų lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo.
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą	

POVEIKIS	Katastrofinis					
	Kritinis	R ₁ , R ₂ (4)				
	Pastebimas	R ₃ , R ₄ (3)				
	Žemas					
	Nereikšmingas	R ₅ (1)				
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						
4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	-					
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	-					
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	<p>R₁ – nepakankamas reprezentacinių išlaidų sąnaudų sąrašas, gali sudaryti prielaidas piktnaudžiavimui.</p> <p>Aprašymas. Projektas nepilnai apibrėžia, kokios sąnaudos sudaro reprezentacines išlaidas lyginant su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių dovanų politikos gairėse nustatytais reikalavimais. Tai kelia neaiškumų ir leidžia skirtingai interpretuoti reprezentacinių sąnaudų sąvoką, kas sudaro prielaidas piktnaudžiavimui.</p> <p>P=4; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R1=4</p> <p>Pagrindimas, kodėl skiriami tokie balai.</p> <p>Poveikis vertinamas 4, nes nepakankamai apibrėžtas reprezentacinių išlaidų sąrašas Bendrovėje gali sukelti riziką darbuotojams skirtingai interpretuoti reprezentacinės dovanos sąvoką ir sudaro prielaidas piktnaudžiavimui. Tai gali paskatinti asmenų skundus ar kitų institucijų paklausimus dėl galimai korupcinio pobūdžio veiksmų ar situacijų, susijusių su netinkamų dovanų teikimu. Taip pat galimi pavieniai pranešimai žiniasklaidoje apie galimus korupcinius veiksmus, kas pablogins Bendrovės reputaciją. Dėl šios priežasties</p>					

Bendrovei reikės skirti daugiau laiko skundams nagrinėti bei įvykių aplinkybėms aiškintis.

Tikimybė vertinama 1, nes 2023 m. dėl netinkamų dovanų priėmimo ar teikimo Pasitikėjimo linija nebuvo gautas nei vienas pranešimas, t. y. 0 atvejų per metus subjektuose, kuriuose dirba nuo 1 iki 1 000 darbuotojų.

R₂ – nenurodyta konkreti suma, kurią galima skirti reklamos ir reprezentacinėms dovanoms.

Aprašymas: neapibrėžus konkrečios sumos, kuri gali būti skiriama reklamos ir reprezentacinėms dovanoms, gali būti netinkamai panaudojamos Bendrovės lėšos, sudaromos sąlygos korupcijai ar neefektyviam lėšų panaudojimui.

P=4; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R1=4

Pagrindimas, kodėl skiriami tokie balai.

Poveikis vertinamas 4, nes neapibrėžus konkrečios sumos, skiriamoms reklamos ir reprezentacinėms dovanoms, gali būti perkamos dovanos, kurios neatitinka teisės aktuose numatytų reikalavimų. Tai gali paskatinti asmenų skundus ar kitų institucijų paklausimus dėl galimai korupcinio pobūdžio veiksmų ar situacijų, susijusių su Bendrovės veikla. Taip pat galimi pavieniai pranešimai žiniasklaidoje apie galimus korupcinius veiksmus, kas pablogins Bendrovės reputaciją. Dėl šios priežasties Bendrovei reikės skirti daugiau laiko skundams nagrinėti bei įvykių aplinkybėms aiškintis.

Tikimybė vertinama 1, nes 2023 m. dėl netinkamų dovanų priėmimo ar teikimo Pasitikėjimo linija nebuvo gautas nei vienas pranešimas, t. y. 0 atvejų per metus subjektuose, kuriuose dirba nuo 1 iki 1 000 darbuotojų.

R₃ – iki galo nenustatytas asmenų, kuriems negali būti teikiamos reprezentacinės dovanos, sąrašas.

Aprašymas: Projektas nenumato baigtinio kontroliuojamų asmenų, kuriems negali būti teikiamos reprezentacinės dovanos, sąrašo. Tai gali sudaryti sąlygas korupcijai, kai dovanos teikiamos netinkamiems asmenims, ypač tiems, kurie gali daryti įtaką Bendrovės veiklai, taip pat gali sudaryti prielaidas subjektyviai vertinti, kam galima dovanoti reprezentacines dovanas, atsiranda terpė galimai papirkimo interpretacijai.

P=3; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R1=3

Pagrindimas, kodėl skiriami tokie balai.

Poveikis vertinamas 3, nes galimas skundas, pareiškimas ar pranešimas kitoms atsakingoms institucijoms dėl galimo Bendrovę kontroliuojančio asmens papirkimo teikiant

reprezentacines dovanas, kurios nėra leidžiamos priimti pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą (toliau – Įstatymas). Taip pat galimas žiniasklaidos susidomėjimas, jei paaiškėtų, jog Bendrovė teikė, o ją kontroliuojantis asmuo priėmė dovanas, kurios Įstatymo nustatyta tvarka yra draudžiamos. Dėl šios priežasties Bendrovė turėtų skirti daugiau nei įprasta laiko ir priemonių situacijos nagrinėjimui ir aplinkybių aiškinimuisi.

Tikimybė vertinama 1, nes 2023 m. dėl netinkamų dovanų priėmimo ar teikimo Pasitikėjimo linija nebuvo gautas nei vienas pranešimas, t. y. 0 atvejų per metus subjektuose, kuriuose dirba nuo 1 iki 1 000 darbuotojų.

R₄ – neapibrėžti atvejai, kada gali būti teikiamos reklamos dovanos.

Aprašymas: nesant aiškiems atvejams, kada ir kokiomis aplinkybėmis gali būti teikiamos reklamos dovanos, kyla rizika, kad dovanos bus teikiamos netinkamais atvejais arba asmenims, kuriems jų teikti nederėtų.

P=3; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R1=3

Pagrindimas, kodėl skiriami tokie balai.

Poveikis vertinamas 3, nes nenurodant aiškių atvejų, kada ir kokiomis aplinkybėmis gali būti teikiamos reklaminės dovanos, kyla rizika, kad tokios dovanos bus teikiamos netinkamai ir / arba asmenims, kuriems jų teikti nederėtų. Tai gali sukelti pasikartojančius skundus dėl netinkamų Bendrovės darbuotojų veiksmų. Dėl šios priežasties Bendrovė turėtų skirti daugiau nei įprasta laiko ir priemonių situacijos nagrinėjimui ir aplinkybių aiškinimuisi.

Tikimybė vertinama 1, nes 2023 m. dėl netinkamų dovanų priėmimo ar teikimo Pasitikėjimo linija nebuvo gautas nei vienas pranešimas, t. y. 0 atvejų per metus subjektuose, kuriuose dirba nuo 1 iki 1 000 darbuotojų.

R₅ – Neatnaujintas Dovanų teikimo, priėmimo, vertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos aprašas.

Aprašymas: patvirtinus Projektą, Dovanų teikimo, priėmimo, vertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos apraše nustatyti reikalavimai neatitiks naujų reikalavimų, kas kelia riziką kad praktikoje bus naudojamos dvi skirtingos praktikos.

P=1; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R1=1

Poveikis vertinamas 1, nes Bendrovės darbuotojai gali kreiptis su pasikartojančiais klausimais, kurie gali būti susiję su neaiškiai apibrėžta reprezentacinių dovanų sąvoka ir nepakankamai aiškiu draudžiamų dovanų sąrašu. Dėl to gali

	<p>prireikti skirti papildomo laiko ir išteklių gautiems paklausimams nagrinėti, įvykio aplinkybių aiškinimuisi bei tyrimui, tačiau Bendrovės veiklą tai paveiks nežymiai.</p> <p>Tikimybė vertinama 1, nes 2023 m. dėl netinkamų dovanų priėmimo ar teikimo Pasitikėjimo linija nebuvo gautas nei vienas pranešimas, t. y. 0 atvejų per metus subjektuose, kuriuose dirba nuo 1 iki 1 000 darbuotojų.</p>
Kita informacija	
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	<p>Buhalterinės apskaitos departamentui papildyti / pakoreguoti teisės akto projektą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teisės akto projekte aiškiau apibrėžti, kokios sąnaudos sudaro reprezentacines išlaidas. 2. Nustatyti konkrečias sumas, kiek daugiausiai gali būti skirta reklamos ir reprezentacinėms išlaidoms. 3. Nustatyti baigtinį sąrašą asmenų, kuriems negali būti teikiamos reprezentacinės dovanos. 4. Nustatyti konkrečius atvejus, kada ir kokiomis sąlygomis gali būti teikiamos reklamos dovanos. <p>Saugos ir prevencijos departamentui:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Atnaujinti Dovanų teikimo, priėmimo, vertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos aprašą, atsižvelgiant į pakoreguotą ir patvirtintą Reklamos ir reprezentacinėms išlaidoms skirtų lėšų tvarkos aprašą.
6. Kitos pastabos	Nėra
7. Priedai	Nėra
Išvadą parengęs asmuo: Prevencijos ir tyrimų skyriaus ekspertė Asta Vaičiūnienė	